

A Polgár

A DEMOKRATA-LIBERÁLIS POLGÁRSÁG LAPJA

Előfizetési ára: egy évre 180.000 K. Egyes szám ára: 4000 K
Jugoszláviában 5 dinár, Ausztriában 5000 osztrák korona
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐMUNKATÁRS:
VÁZSONYI VILMOS

Szerkesztőszékhely és kiadóhivatal:
BUDAPEST VIII, FŐHERCEG SÁNDOR UCCA 19
TELEFÓN: JÓZSEF 12-76

Bárczy István Budapestje — Bárczy István nélkül

Szörnyű haragvás forr. háborog, csapdok, sístereg, tajtékzik a szabadalvupárt tüzhányóiban, még mindig azért, mert — Bárczy István kilépett a pártból. Legyünk őszinték: nem volt még párt a világon, amely hosszantartó lelkesedésben, élénkesben és tapsban tört volna ki azért, mert otthagyták; az, mindhiába, mindig úgy volt, hogy egy kilépővel vagy nyilatkozattal elég volt ahhoz, hogy valaki státusférfi-ből jelentéktelen napipolitikus legyen — vagy megfordítva. Akik tehát még nem léptek ki a szabadalvupártból, akiknek valóban van *okuk* arra, hogy ne gyönyörködjenek Bárczy disszidálásában, hogy azonban *joguk* is van erre: az más kérdés.

(nem is napról-napra, hanem szinte óráról-órára) a politikai világot, hogy politikai ellenfeleik sem tagadhathák meg tőlük a változatoság iránt való érzéküket, amely más pályán, például a színpadi szerzők pályáján, a sikereinek egész babéridejét termelte volna számukra. Egyáltalában nem vonjuk kétségbe, hogy minde fordulatokon, minde változásokon keresztül, a pártoknak és a szövetségeknek folyton változó permutációkn keresztül ugyanazt a célt szolgálták a szabadalvú politikusok — a szabadalvúságot: de ha nekik szabad volt a szabadalvúság érdekében otthagyni ezt vagy azt a pártot vagy szövetséget: akkor ennek a jognak, legalább a kenyérjegye, megilleti Bárczy Istvánt is, és

ha a szabadalvupárt többi tagjai büszkén írták lobogójukra, hogy ők „a Bárczy István Budapestjét” akarják feltámasztani, engedjék meg Bárczy Istvánnak, hogy tetszése szerint állapíthassa meg, hogy mikép akar eljutni — a Bárczy István Budapestjéhez.

azért azt a megjegyzést talán a szabadalvupárt szerényesége is megengedi, hogy

a Bárczy István Budapestjének nagyobb szüksége van Bárczy Istvánra, mint — a szabadalvupárra.

Teljes joggal tagadhatják meg Bárczy István szabad költözéskorát azok, akik mindenkor szilárdan megálltak egy pártban vagy egy hadállás mellett, egy szövetségben vagy akár egy koalícióban; sajnos azonban, a szabadalvupártnak nem egy tagja van, aki valószínűs földkörüli utakat tett a magyar politikában

és — hogy egyebet ne említsünk — a legtöbbit általános választásokon, a külön listának és közös listának „lehér rózsá — piros rózsá” harcában, olyan megzabolmas, csattanó fordulatokkal, annyi nyílt színváltozással leplek meg

Wolff Károly meg fog haragudni, Mi lesz akkor, ha a Wolffek által üldözött Reichok, Schwartzok és Deutchok egyszerre méltóságosok lesznek? Wolff majd még a választás után sem fog szóba állni Ripkával és ezt a kormánybiztos nem bírni ki. Hosszas meddálás után kompromisszumban egyezett ki Elhatározta, hogy

a három zsidó vezető közül csak az egyik zsidót nevezik ki méltóságosnak

és meg volt arról győződve, hogy a zsidó nagytökéket az engedelményét is honorálni fogja. A felterjesztésben azután eszerint járt el. Kiválasztotta Deutch vezérigazgatót, akinek kűtűben régi kapcsolatok fűzik, hiszen annakidején, amikor még a gázgyár vezérigazgatója volt, sokszor dolgoztak együtt. A Reich és Schwartz helyébe két teljesen szürke ember került, Schwart Lipót igazgató és egy másik gázgyári ember. Ezt a három embert terjesztette fel és a felterjesztések közül addig az egyik Deutch kinevezésé került vissza. Mindenesetre érdekes, hogy a gázgyárnál is ezeket a régi a jobbára, szürke hivatalnokembereket nevezte ki, miig viszont

Rózsá Károly, a gázgyár jelenlegi vezérigazgatójának méltóságosá való emeléséről egyelőre szó sincs, mintha a kormánybiztos ezzel is hangsúlyozni akarná, hogy Rózsá jelenlegi megbízatása csak ideiglenes

és a moslani vezér, ha kell, szó nélkül feláll az íróasztala mellől és átadja a helyét urának, parancsolójának, a kormánybiztosnak.

Ripka Ferenc kormánybiztos azonban egy kissé elszámította magát. A fötanácsosi kinevezések ügye nagyon elmérgesedett.

Szegény Deutch vezérigazgató is kényelmetlen helyzetben van, hogy csak öt tünettek ki és például Reichet méltózták, amikor mindössze csak tíz óra van a város szolgálatában, míg a másik már tízenöt óráig szolgálja Budapestet.

Reich, ha adna valamit az ilyen dolgokra, megkövdezhets Ripkától, hogy ő meennyivel rosszabb üzemező, mint Deutch, hiszen semmiből hatalmas üzemet varázsol elő, amely ma csak milliárdokkal dolgozik.

Ripka nem mer kikezdeni Wolffékkal és ezért ragaszkodik a méltóságos címekhez is a numerus-clausushoz.

A tisztviselők egymás között arról beszélnek, hogy Ripka félszónnyította, hogy nem hálás ember, Reich volt az, aki Ripkát az egyetlen sikerhez segítette. Az amerikai ház behozatalával lenyomta a magas hársárk és így legalább a hársiparnak sikerült valami árszökkenést előidézn. Ennek ellenére Ripka fél méltóságos kinevezni, mert ez Wolff Károlynak és társainak nem tetszene.

A kormánybiztos furesa eljárása még a városháza mostani vezetőségében is nagy megrököszést keltet. Azt beszélik, hogy Ripka wolffabb akar lenni a Wolffnal.

A közéletmezési ügyosztály élén olyan tanácsnok áll, akit Wolffék választottak meg és ez nem szeggyelle Reich clásterjesztését is aláírni.

Ugyanezt tette Folkushazy alpolgármester is, mint az ügyosztályvezető-alpolgármester, akinek pedig kapcsolata a keresztény közpárti párttal közismert. Ripka mégis félt a kintléteztől és nem sietett a törvényhozásban járni Reichék érdekében. Így azután a Schwartzok, Reichok és a Deutchok közül csak Deutch Lajos lett méltóságos úr.

Ez a kis családi háború a városházán mindenesetre pontos tükörképe annak a rendszernek, amelyet a kormánybiztos ott meghonosított.

Ripka numerus-clausust hozott be a fővárosi méltóságos urak táborába

A nagyüzemek vezetőinek elégtételül kormányfőtanácsosi címet ígérték, de csak egy zsidót neveztek ki — Mitől fél a kormánybiztos?

A hivatalos lap néhány nappal ezelőtt közölte, hogy a kormány Deutch Lajosnak, a fővárosi elektromosművei vezérigazgatójának a kormányfőtanácsosi címet adományozta, tehát a fővárosnál a méltóságos urak száma eggyel megszorodott.

Ez a kinevezés azt a látszatot kelthetné, hogy a fővárosnál valóban megváltozott az eldönti rendszer, mert — az új méltóságos zsidó.

Hallottunk is már ilyen hangokat és úgy igyekeznek beállítani a dolgot, hogy Ripka Ferenc kormánybiztos mégis csak eredményeket ér el, hiszen a nemzetben még üldözött zsidó üzemezőket közül ime, egynek méltóságos címet adtak, tehát ezáltal már valóban más szelek fognak járni a városokban. Mondanunk sem kell, hogy az igazság egészen más és ennek a kintlétezésnek olyan háttere van, amelyet nem nagyon lehet büszkélkedni.

Az územellenőrző bizottság már hónapok óta dolgozik és még egy-két hét beletelik abba, amíg vizsgálatainak eredményeit publikálják. Annyi azonban már kiszivárgott, hogy

akiket így csoportosítva, gúnyosan többször emlegetett Wolff Károly. Az územellenőrző bizottság tagjai maguk ügyelmeztették az illetékes köröket arra, hogy ezeknek az embereknek a számára valamiféle elégtelést kellene adni, mert ha az ellenőrző vizsgálat nem is volt kimondottan olyan jellegű, mintha az Ézemek vezetésével nem lennének megelégedve, de a vizsgálat mindenesetre bizonyos megrököszölést jelentett a nyilvánosság előtt. Határozottan kijelentették, hogy

gondoskodni kellene a vezetők számára a nyilvánosság elégteléről, és pedig a mai viszonyok között nem lehet más, mint kormányfőtanácsosi kinevezés.

Ripka nagyon helyeselt és a kormányfő sem volt akadályos ennek a megoldásnak. A városházán pedig nagyon örültek, mert régi kívánságuk teljesült volna, hiszen például a közéletmezési ügyosztály Reich Samut, a Közegyűlés Elnökszék-üzem igazgatóját már régen felterjesztette erre az elismerésre. Mindenképpen azt hitte, hogy ezzel a kérdés el is intéződtött, de Ripka Ferenc kormánybiztos addig mérlegelt magában, miig másképpen döntött.

Eddig a kormányfőtanácsosok táborában nem nagyon nétek a numerus-claususra. Ripka kormánybiztos azonban fűtött érzékenységében erre is kiterjeszkedett.

Ripka elkezdte vakarni a fejét és attól félt, hogy

a főváros nagyobb üzemeit egy-kettő kivételével — ahol ismét esodatoslatóképpen kurzusmenyek dirigálnak — egyszerűen vezeték és az eldönt nagy sikerrel nagy részük van az üzemek vezetőinek is. Mondjuk ki nyíltan, a „Reichokról, a Schwartzokról, a Deutchokról” volt éppen szó.

Három évvel ezelőtt a polgárság közömbössége vesztette el Budapestet. Most a polgárság öntudatával kell visszaszerezni!

A szabad kéz pártja

A Bethlen-párti Plathty, Viczián-Wolffékkal egy táborban

A kormánypárti fajvédők szabad kezet kaptak, hogy ellenzéki fajvédők legyenek, a kormánypárti liberálisok pedig szabad kezet kaptak, hogy — a kormánybiztos mellé álljanak. Nem egyszer megirtuk itt, hogy

a kormánypártot: ellenzéki tartják össze,

a legújabb formula szerint ezt úgy módosíthatjuk, hogy a kormánypárti arbrones: „a szabad kéz”. Szabad kéz adatik — numerus clausus mellett, vagy ellen; szabad kéz adatik a titkos választójog mellett, vagy ellen; szabad kéz adatik a kormánybiztos mellett, vagy ellen — a pártfegyelem szörnyű szögére csak ott szől meg, mikor

a szabad kezet csak azokra korlátozzák, akik azt már... igénybe vették;

valamikor „régj jogos” főrendek voltak a kormány-pártban „régj Jozos” fajvédők vannak — amit valóban nem lehet csodálni abban a pártban, amelynek választási hadműveletét Gombás Gyula intézte. Szó sincs róla, a régi kormánypártban is voltak árnyalatok, a szabaduló pártban például feudálisok és radikálisok, ökonervatívok és öliberálisok, agráriusok és merkantilisok voltak együtt, de

arra még nem volt példa, hogy aki parlament-téleg kormánypárti volt, az városiaság ellen

zéki lehaszen; hogy a kormánypárt tagjai szabad kezet kapjanak ellensékségre;

hogy a kormány az ellenzékét várja el — saját kormánybiztosa támogatását ugyanakkor, mikor saját híveit valóságilag pártárthatattal hatalmazza fel, hogy a kormánybiztos ellen esnlájának politikát.

Az ügyekbe persze mégsem olyan túlságosan komplikált, mint látszik —, mert hiszen a fajvédők ellenzékkel való kooperáció olozpa: a kormánytámogatás Wolff-párt... amelyről hamarabb is igazán nem tudjuk, hogy milyen van szabad keze: ahhoz, hogy a kormányt támádia, vagy ahöz, hogy támogatja. De az egész helyzetet megvilágíthatjuk egy kérdéssel:

vajjon a kormány, amely azt hirdeti, hogy egyformán támad úgy a jobb mint a baloldali szélsőségek ellen — vajjon eltérte volna a kormány, hogy pártjának valamelyik tagja „szabad kezet” kapjon a demokratikus pártokkal való együttműködésre,

úgy, amint eltérte a jobboldali szélsőségekkel való együttműködést — a szabad kéz alapja. Pedig az a bizonyos „régj jog” sem hiányozna a baloldallal való együttműködésben: — sőt még régibb jogra is lehetne hivatkozni, például azoknak az egyéges-párti csoportoknak akiknek régi jogai... még a Károlyi-korszakra, sőt a régi függetlenségi pártba nyúlik vissza.

Május 15-ike körül kell választatni

Március 29-ikán mentek fel a választói névjegyzék ellen az utolsó panaszok

A fővárosi választások határnapját még mindig nem tűzték ki. A fővárosi törvény a választási előkészületek legutolsó etapját akként szabja meg, hogy a közigazgatási bíróság a hozzá felterjesztelt panaszokat harminc nap alatt intézi el s ezt követő tizenhárom napon belül kell a választásokat megéleteni.

Hiltekes helyről úgy informáltak bennünket, hogy a legutolsó panaszok szombaton, március huszonegyedikén mentek fel a közigazgatási bírósághoz. Ez azt jelenti, hogy a közigazgatási bíróság a törvény szerint április huszonegyedikéig fog a panaszokkal végezni. Lehet, hogy valamivel előbb,

de nem valószínű, hiszen ebbe a harminc napba esnek bele a husvéti ünnepek is. Még valószínűbb, hogy a husvéti ünnepekre való tekintettel e dátum kitolódik. Mire az április 28-ig meghozott döntések a fővároshoz leérkeznek, arra számítottunk 3-4 napot, míg ezek értelmében a névjegyzéket kiküldjük s a választói igazolványokat kiküldesztik, az is 4-5 napba telik. Ezzele válik a névjegyzék lezárás jogérvényessé, ettől a terminustól számítva tizenöt nap. Eszerint tehát május 15-ike körül kell a választásokat megéleteni. Így parancsolja a törvény s hisszük, hogy a törvény erősebb lesz esetleges pártérdékekkel.

A keresztény szervezek is elpártoltak Wolff Károlytól

Mit tett Wolff Károly a keresztény polgárságot?

Wolff Károly elindult a lelkeket és szavazókat hódító útjára. Vasárnap nem kevesebb, mint négy helyen szónokolt és

csaknem minden beszédében Vázsonyival foglalkozott

Meg is mondta miért: „Ha mi nem történünk Vázsonyi Vilmosmal, akkor egy szép napon arra érdeklődök, hogy a rossz politika megelle a nyanyonunkat.” Vázsonyi „rossz” politikája nemcsak Jónádó Kispolgárságot teremtett harminc estendő alatt, hanem gazdag városázt is.

Vázsonyi alatt a városhásvói kitéstalt a panama,

a magánvállalkozások jövedelme és haszna átszállt a fővárosra és az utolsó harminc estendő fejlődésében nincs egyetlen téglá és egyetlen téglát, melyet ne Vázsonyi politikája illesztett volna ennek a városnak amerikai módra fejlődő képébe. Wolff Károly új csak ósárolni tud, alkotni nem tud, de még ennél kevesebbet sem: még becsületes programot sem tud adni. Szóvalklata a demagogia virágokertéjébe szálkítja le elcsépeit szövívágnál. Még ma is vallásos jel-szavakból akarja elbárálnani a szavazókat, akik pedig legutóbb gyórázhatók csak meg arról, hogy

még a vallási szervezetek is elpártoltak Wolff-tól és a létszámosság „veszt” eredménytelenül folyamodott a herceprávidás közbenjárásért.

Egyen mit akar Wolff Károly folytatni a vallással? A vallás gyórázó lelki program, kulturális és oklélesi program, azonban nem városiási program. A legvalóbb vallási igazságok sem tudják elhomályosítani a gáz- és villanyáram, a villamosvasúti jányyek folytonos emelkedését, a fokozódó lakásínségét, amely ellen semmi sem úrtán a budapesti város-házban ugyanakkor, amikor

Bécsnek egész külvárosát épültek ki kőszépi támogatással.

Vajjon hány keresztény kispolgárnak építettek Wolff lakásokat? Vajjon mit tett Wolff Károly a keresztény polgárság munkanélkülisége ellen? Vajjon micsoda népjóléti intézkedéseket létesített? Vajjon tett-e egyetlen intézkedést, mely merakadályozná a tuberkulózis és a gyermekhalandóság folytonos terjedését? Vajjon mit tett Wolff Károly a keresztény kispolgárság kulturája érdekében? Vajjon tett-e valamit, hogy annak a társadalmi rétegnek a létszámát terhes csökkenjenek, amelyet most jelszavakkal és fraízisokkal meg akar hódítani? Az még a Wolff Károly tümegeinek sem elég eredmény, hogy néhány zsidó polgármestert, tanácsnokot elcsaptak, hogy el- zíttek a kerületek éléről azokat a zsidó tisztiorosokot, akiket a keresztény kispolgárság is szeretett és megbecsült. Hogy fogymitl zúdtottak egész sereg zsidó tanító és tanítóné nyakába, akiknek fogymitl ügyeiben a keresztény kispolgárság közelebb is tömegesen jelentkeztek mentőtanúknak. Hogy elcsaptak a vásárcsarnokokból néhány derék, becsületes zsidó kisáruzt, akiknek helyébe még csak nem is keresztény kisáruzt illeik bele, hanem cifranevű részvénytársaságok, melyek mögött nem kispolgárok, hanem politikusok és a politikusok érdekszférájához tartozó férfiak álltak.

Matasson rá Wolff Károly azokra az eredményekre, melyeket ha nem is az egész polgárság, de legalább azoknak az érdekében ért el, akiknek a szavazatát most ismét meg akarja szerezni a maga számára. Wolff Károly tümegeinek bizonyára kevés eredmény lesz, ha a levitésték kőszépi part a városi vállamoshoz és egyéb vállalatokba a saját emberét álltette. Ez legfeljebb a megvilágítottak árdeke lehet, de nem a polgárság széles rétegeire. Wolff Károly nagyon téved, ha azt hiszi, hogy a tümegeket köztérre is meg lehet nyerni olyan jelszavakkal, amelyeket első alkalommal sem váltottak be.

BÚTOR

Ebédli, hálólo igojcsobban BODON bútorarúházában VII. Péterly sándor ucca 42. Garay térel

Lipótvárosi Demokrata Kör

lapjai részére Leves ízeletes házikoszt Sált, kórités tészta vagy sajt naponta 12 órártól 3 órártól Menü: 22.000 K Fischer J. vendégfőis

SZAKORVOSI

vérdő vére- no nembőtegek részere EZÜST SALVARNOR OLTÁS Rendelés egész nap. Kőköczi út 32. sz. I. em. 1. Rókussal szemben

Tűz ellen biztos a harcra, Hogyha veszel MINIMAX-ot.

MAGYAR MINIMAX RT.

VI., Rózsa ucca 85. Telefon: 37-31.

Bútorok, ebédli, hálólo hiteire

szőlősi, mártósi, kőszépi, ez- csobban kőszépi kaphat VII. Akádia ucca 45. Kőszépi (Dob- és Vessző-ly ucca között)

Villányi pezsgő

(S-hamburg-Lipno hercegy ucto oindóli)

1911-es és 1913-as töltés.

Elsőrangú román import

bükk hasáb tűzifát vagontételekben is

azonna szállít:

PROSYLVANIA RT.

TELEP: JOZSEFVÁROSI P. U. X SZAMU RÁPU TELEFON: J. 90-72. KÖZP. IRÓDA: V. NADOR U. 21

RÉSZLETEZÉSEKRE

szőlőnek, szőlőgar- niturák, matracok takarók garantiált jó minőségben. Magyar ucca 8. körútonál Szőlőnek, szőlőgar niturák matracok takarók 27% a minőségben mat b rhol kök Szőlő ucca 35 m alatt a körútonál

Sternberg

KIRÁLYI UDVARI HANGSZERGVÁR

Eltörpörjük a régi árakat!

Demokratia parti togo csak 10% engedmény

BUDAPEST VII. KŐKÖCZI-ÚT 60. SZÁM TALATA A KÜLFÖLDI LEGKIVÁLÓBB ZONGORÁK ELŐKÉL SZALONJA

PAPLANT

arban minőség ben, kiviteben a legelőnyösebben kaphat Blauánál, VII., Király ucca 19 az udvarban.

Háló, ebédli,

Óriszoba, meglőpő oléső árban

ORION, Andrassy út 82. Bejarat Etyős uccában

Nézzén a tükörbe,

Használja a „VEGETIV FORTE” tablettát és oly karosú lesz mint barátója. Kapható békabelli minőségben

„HUNNIA” gyógyszerház Budapest, Erzsébet körút 56 Egy doboz ára 21.000 kor. Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül. Orvosok ajánlják

Már zaklatják a választókat

Tömeges idézések az előjáróságokra

A fővárosi törvényhatósági választók névjegyzékéből — tudvalevően — egyetlen jogdíjmentesen lehetett csak kihagyni a választókat, nevezetesen a *helybenlakás hiánya miatt*. A választási bizottságok kelleszettek eltek is ezzel a jogukkal. A törvény világos rendelkezése szerint ugyan minden módot fel kellett volna használniuk, hogy kétséges esetekben a doméliciumról meggyőződést szerezzenek, sőt azt is előírja a törvény, hogy a *helyszínen* is kötelesek kiszállni a bizottságok: mégis tömegesen kaptak értesítést évtizedek óta itt lakó polgárok, hogy a hitelevél helybenlakás hiánya miatt a névjegyzékéből kiharadtak. A bizottságok azonban más módszerrel is folyamodtak, hogy a polgárságnak menne jobban megnehezítsék a választói jogát.

A választók tömegesen kaptak felszólításokat, hogy jelenjenek meg az előjáróságokon és hozzák magukkal születési és iskolai bizonyítványukat.

Nyilvánvaló, hogy a domélicium a születési és iskolai bizonyítványokból nem tűnik ki s így ezeknek a beidézéseknek a zaklatási jellege szembeszökő. Ha a választó megjelent, akkor valóban meggyőződhetett róla, hogy feleslegesen fáradozott.

Az idézések egyáltalában nem olyan címke mentek, melyek alkalmasak lettek volna arra,

hogy „kétségeket” támasszanak a túlhuzzó közegekben. Így beidéztek *Vida Jenőt, a Magyar Államnép Kőszékháza Rt. vezérigazgatóját*. Vida Jenő megjelent az idézésre, mire megkérdezték tőle a nevét és azt, hogy — valóban részvételviselő-e vezérigazgató-e. *S. Frigyes* bankfőtisztviselőtől megkérdezték az — életkorát.

Önkéntlenül felmerül a kérdés: vajon milyen célt szolgál a polgárok ilyen felesleges zaklatása? Azt kell hinni, hogy

arra számítottak: nagy elfoglaltságú férfiak az ilyen idézésekre nem fognak megjelenni

és így el lehet majd őket utasítani azon a címen, hogy *„Idézésre nem jelentek meg”*. Mert ilyen visszautasítási okot is láttunk. *G. A. választó*, aki születése óta Budapesten lakik s kihagyása alkalmával összes lakásait közölte a választási bizottsággal, felszólalására *március 12-én* azt a határozatot kapta, hogy felszólalását azért kellett visszautasítani, mert a *március 21-ikére* küldött idézés folytán nem jelent meg. *A jövőbe látó tisztviselő már másfél héttel előbb meg tudta állapítani, hogy G. A. március 21-én nem fog megjelenni.*

Igy intézik el a választópolgárok alkotmányos jogait a — „liberális” választási bizottságokban.

Sohasem beszéltek Apponyi-párttól, vagy Sennyey-párttól, Tisza István-párttól, vagy Andrassy-párttól, de beszéltek nemzeti párttól, konzervatív párttól, munkapárttól, vagy 48-as alkotmány párttól.

Personális magyar pártok nem voltak soha, — az első ilyen pártalapítás Ripka Ferenchez fűződik, igaz, hogy csak... zárójelben.

Igen, zárójelben, mert a plakátok élén, amelyekkel a párt Budapest népéhez fordul, ezt olvassuk:

Egységes Községi Polgári (Ripka) Párt.

Erre a zárójeles szövegmagyarázatra valóban szükség van; az hogy „egységes községi párt” az nem mond semmit, mert legalább három párt van még, amely egységes, amely községi párt is és amely polgári párt is. Szerecsény minden tévedést, minden félreértést eloszlat a zárójelben esetű felvilágosítás, az hogy „Ripka-párt”. Mert ez mindent megmond... Kivétel az, hogy melyik Ripka-párt. Mert nem csak egy van...

A miskolci választást

„az ország szegyenének” nevezte egy rendőrfogalmazó az *Iparos Szövetség* közgyűlésén. Vajjon mi szegényli való van azon, ha egy vidéki város derek keresztény kisiparost küld követőnek a parlamentbe! Kisiparost, aki legfeljebb a munkát, a becsületet munkán élő kisemberek jogait, a dolgozók szolidaritását és társadalmi, felekezeti békéjét képviselheti a parlamentben. Mi szegényli valót tarthat ezen egy rendőrtiszt, akinek fondata éppen a rend megvédése? Vajjon van-e szilárdabb alapja a rendnek a becsületes munkánál, a dolgozó emberek nyugodt polgári önzeténél, a társadalmi és felekezeti világnézések kiküszöbölésénél? A „szegény” egyébként szubjektív érzés és egyénenként, de — koronként is változik. Volt idő, amikor „szegény” volt a Turinban élő Kossuth Lajos nevét kiejteni, volt idő, amikor a „szegényem” is veszedélyesebb volt, ha valaki „liberálisnak” nevezte magát. Nem is olyan rég még a kereskedelem is „szegény” volt jobb családok fal részére. Hát ma a Huska Vilmos mandátumát találják egyes urak „szegyenek”. Mit választójog nekik! Mint mondtuk: a „szegény” szubjektív érzés és bizonyára sokan lesznek olyanok is, akik szegyenli valót fognak találni sok olyan dologon, amiben a demokráta kisiparos mandátumán szegyenek azok glóriás díszeséget, vagy történelmi hőstettet magasztalnak talán...

Zárójelben: (Ripka-párt)

Akik még a Bluntschli öreg könyvéből tanulták meg „A pártok” elméletét, azoknak sürgő-en revízió alá kell venni tudásukat. A böles mester szót liberális, konzervatív, reakciós, klerikális, szocialista, royalista, „epublikánus pártokról — megtanított a világnézeti, a közjogi és a gazdaságpolitikai pártok rendszerére... mindennek birtokában azonban tehetetlenül

értetlenül és támasztalanul állunk az uccán ama plakátok előtt, amelyek a Ripka-pártot szólnak.

Magyarországon már volt egy párt — és valószínűleg még nagyon, nagyon sokáig lesz — amely címben egy nevet írt programot: de ez a név: *Kossuth Lajos* megszűntel neve, olyan név, amely egy történelmi örökségre ad programot, ideált a magyar népek. Más név magyar párt címében még nem népszerű:

bekszétek ugyan Deák-párttól, ez ellen azonban maga a haza bölcsse tiltakozott.

MODERN BÚTORSZALÓN

Telefonszám: J. 56-08

Ullői út 14, Baross ucca 11. sz. Szolid, olcsó kiszolgálás. Gáspár Mándor

Különleges tömörfa hálószobákat, Louis XVI. faragott hálószobákat

villa, nyári lakás, szálloda, penzió- és szanatóriumberendezéseket meglepő olcsó árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít a **Hazai Fatermelő Rt.** **bútor-üzlete V, Nádor ucca 18** Telefonszám 8-79

KATSINKA KORNÉL UTÓDA

gyermekruha-különlegességek üzlete 10, Párizsi ucca 1. (Váci ucca sarok)

Tavaszi és nyári gyermekruházati

összes **20%** engedményt adunk!

Óriási választék divatos átmeneti gyermekkabátokban és flúóttönyökben

- Leány- és stüfelöltők
- Ruhák
- Kötények
- Kalapok
- Játszóruhák
- Babyruhák
- Bakfisruhák
- Bakfiskalapok
- Gyermekfehérneműek

Pyjamák óriási választékban Tiroli kabát és nadrág

Vasbútor, rézbútor

sodronyágváztettek Klein Gyúli. és Taa vasbútorgyárban Bpest VII, Dob ucca 55

Csecsemőkelengye Leánykaruha és Játszó nadrágok

Schmidek Miksánál Budapest VIII, Rákóczi út 13.

Hajszálakat

arcról, karról végleg kiirtja telolelességgel **Pollák Sarolta, Budapest, VI., Andrassy út 38. J. „MIRACSE”** hajtásvilágoszer szerkesztése utasításával. Speciális **szepid- és páncz olajai szaradk.** Szépségápolás. Szemelőrtás, kvarcnyelkezők (Prospektus)

FÉRFIRUHÁK

kesveteltesz. náltak és újjak legolecsobban kaphatók **FROST, VI. kerület, Szerecsen ucca 47. sz.**

Drót Drótfonat Drótárúk

Stadler Mihály rt. VI, Teréz körút 41

Szobafestő- és mázólo-

mester, Gergely Mór Budapest, VI., Szonds u. 24. Telefon 199-20

Budapestet a polgárság munkája tette nagyváros és hatalmassá. Budapestnek egyetlen történelmi osztálya van: a polgárság!

Megint elmaradnak az építkezések

A fővárosi tanács huszvéli tojása

A fővárosi tanácsa pompás huszvéli ajándékkal kedveskedik a főváros lakosságának. Eddig folyton azt hirdették, hogy az ideiglenes VII. kerületi előjárás megkezdését...

a beváltásuk jól informált helyről értesülünk, hogy a tervezett építkezésekből nem lesz semmi.

A városháza illetékes körei kijelentik, hogy nincs pénz s ezzel elég minden. Pedig az egyes érintett ügyosztályok maguk is bizonyosra vették, hogy az építkezés megindul...

Vártuk a tavaszi, amely - úgy gondoltuk - meghozza a biztató jeleket, beváltást. A tavasz valahogy csak megjött s most már esedékesek volnának az igéreték.

Minde persze nem lesz meg, megmarad tehát a defekt vagy pedig - ezt pedig gyögyvernek szerzi a kormány ellen - megszűnik a Telepny ucai és a Kún ucai körház...

Ime ezek a kijelentések a költészetből. Nem tudjuk ezektől volt-e oly sürgős a költségvetés felülvizsgálása...

Baraker Kalap legelőnyösebb bevásárlási hely. Hajós u. 15.

Vigyázz a választójogodra!

A polgárnak, amikor nagyméretben kiverekedte, hogy bekerült a választók névjegyzékébe, fogalma sincs róla, milyen nagy gondot velt macarara.

Az első hogy helytelen cím-és vagy kéredelteskedés folytán egyáltalán nem kézbesített szavazójegyet és így nem vehet részt a jelöltök ajánlásában...

E veszélyek elkerülése céljából minden választó, amit a lapokból vagy más módon értesül, hogy a választói igazolványok kézbesítése megkezdődött...

Figyelmebe ajánlom ehhez képest minden választónak, hogy ügyeljen jól mikor kézbesítik a szavazójegyet és

ha nem kapja meg, rögtön reklamálja a kerületbeli demokraták pártjánál. Győződjék meg továbbá a szavazójegyek átvevőitől, vajon mindkét szelvényt rajta van-e a szavazójeggyel?

Végezetül különösen vigyázzon arra, hogy a szelvényeket és aláírását csak annak adja oda, aki hiteltelen igazolja, hogy a demokraták párt megbízottja.

Dr. Poltzer Gusztáv.

Vázsonyi és Ripka

A Szózat nyugtalanító választási felhívást közöl, mely így szól: „Magyarok! Meg kell védeni a keresztény hazánkat Vázsonyi és Ripka ellen!”

Huszonegy perce

volt a hárszékű pótló tanácsnak felbontása, ráadásul Farka hátramarad - „szelvényes” az első költségvetés a hártya bontása most kezdődött, szép napok óta az első aranyéremmel. Huszonegy perce kezdett hozzá, az is csak azért, mert a párt elnök azt hitte, hogy legalább annyiból méltó csak a kollégáknak, mint minden más a költségvetésben.

Ha az egyiketől valamit el is árulnak ebből a költségvetésről, majd mondjuk el hogy deflációs a deficit 2273.551 aranykorona. Nem kell megijedni, a tanács tudja ki fogja majd a gondoskodni a deficit fedezéséről...

ZSOLDOS magánfontalym... VII. Dohány u. 34 - Telefon: József 124 47

Ki nem tudja még? IX. Ráday uca 6., az udvarban vásárolhat... KLEIN és PERLMUTTER (ezelőtt Klein Gajos) divatruházában

A gáz és villany árát

újút felmentik. A két üzem ideai költségvetéséről a közli felénk előre a nagy öröme a költségvetésről...

Demokrata Testvérek!

A Nemzeti Demokraták Párt, mint a dolgozó polgárság anyagi és politikai érdekeit hivatott elő- és ügyvédekkel az egyetlen képviselője, a fővárosi választások küzdelmébe azaz az erős felkészültséggel megy bele...

A dolgozó polgárság gazdasági, társadalmi és politikai helyzete annyira kétségbeesztő, hogy az újraépítés munkája csak úgy indulhat meg és a sokat szenvedett dolgozó polgárság helyzete csak úgy válik elviselhetővé, ha a posztális nyomán felgyülemlött romokat eltávolítjuk.

Megindult az a nagy munka, melynek 30 éves multunkban párja nem volt. Mindenkinnek meg kell tennie kötelességét!

Ellenségünk táborában fanatikusban dolgozik azon, hogy célunk megvalósításában megakadályozzon bennünket. Tömött sorokban kell a támadásokat fel fogynunk.

A párt céljaira szánt összeget a Központi Demokraták Körbe küldendők. Átutalások a 48.812 számú postabanképfénztári számlánkra is eszközölhetők.

A párt céljaira szánt összeget a Központi Demokraták Körbe küldendők. Átutalások a 48.812 számú postabanképfénztári számlánkra is eszközölhetők.

A szemfényesen teljesített bevezetéseket napokonként este 6-8 óra között veszi át a pártunk Teréz körút 7. I. em. alatt levő központjaink.

Ami ügyünket segít, magán is segít. Budapest, 1925 április hó.

- Hazaadás üdvözléssel: Vázsonyi Vilmos, dr. Erődy Ernő, Pakots József, Huska Vilmos, Gaspár Pál, Kakujár Károly, dr. Wilhelm Adolf, dr. Pósta Sándor, Kreislér Jenő, Reisz Dávid, dr. Hajdu Marcel, Zsombor Géza, dr. Weiller Ernő, Magyar Miklós, dr. Benedek János, dr. Fábián Bóla, dr. Baracs Marcel, dr. Körmenyi Gyula, dr. Várkonyi Kálmán, dr. Gál Jenő, dr. Vörös-váry Miklós, Benedek Dezso, dr. Keöncz Boldizsár, Vágó Sándor, Hann Arnold, dr. Körmezi Zoltán, dr. Kiss Ferenc

Női ruhák kárpenevel, kosztümök. leánykának is, elsőrendű modellek után jutatónyomon készülnék. Koncok s. divattermésekben. VI. Pelsőerdősor 50.

Női kalap díszítve 98.000 Garbovits kalapgyár, Rózsza u. 38 a

Külföldi illatszerek és kozmetikai különlegességek. BALASSA HUNGARIA DROGERIA Budapest, VIII. József körút 13

Ezüst evőeszközök speciális üzlete. Szigeti György és fia. Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 17. sz. em.

KÖZGAZDASÁG

Vértes Emil

a kereskedelem és ipar krízisének okairól

A Nemzeti Demokrata Párt a VIII. kerületi pártkörben tartott legutóbbi vasara alkalmával nagy feltűnést keltett Vértes Emilnek, a Fővárosi Kereskedők Egyesületé nagykövetségének elnökének felszólalásán. Vértes Emil a szak-mber alaposágával s egyben a gazdaságpolitikai helyzet ritka beható ismeretével feltételezhetően tört pácát a kormányzati rendszer rióbb és újabb megújításai fölött s passzívusan sorakoztatva egymás mellé azokat az okokat amelyek végső eredményben a mai gazdasági válsághoz s főként a kereskedelem szomorú kríziséhez vezettek el.

Vértes a bajok ismertetésénél mindenekelőtt kiemelte a volt Devizaközpont szerepét s igen helyesen rámutatott arra, hogy ez az intézmény volt az, mely a devizakülföldi tőkeidőzítés időszerűsítésével a jövőre tisztességes célok egész sorát komponáltatta a külföldi hitelekkel szemben s valószínűleg hiteltörlesztést követelt el a magyar kereskedelemmel szemben a zürichi fánom kedvéért.

Igen érdekes volt Vértes felszólalásának az a része is, mely a forgalmi adóellenörök gazdálkodását ismertette. A távoli vidékekről a fővárosi kiskö-

zépbe csöppent adóellenörök mintegy századstikus gyönyörrel rontották — tudvaleg — éppen a karácsonyi vásár idején a régi, jóhírnevű ócekre s mindenütt visszadöcsöket szimatoltak. Az ambliójük magyarázatul szolgálhat az a tény — mint ahogy Vértes szellemesen megjegyezte —, hogy a forgalmi adóellenörök a feltehetően visszadöcsök öveségének húsz százaléka területen mindenütt igényt, tehát egyszerűen existenciális érdekek volt, hogy mindazon valamilyen visszással, deficiensek k.

Ugyancsak felidézték azokat a tényeket, melyek a kormányzat mindenkeri kereskedelemellenes mentalitására, melynek külső kifejezője gyanánt ideánként a kereskedelmi minisztérium vezetője egyszerűen megkérdőjelezhetően vált minálunk számára, akik a kereskedelmi testületek megalakításától hiteltel sérelmekkel próbálkoztak előmozdítani.

Vértes Emil a felszólalása végeén megjegyezte mutatta ki hogy a Bethlen-kormány a maga egyoldalú pártpolitikájával s mindenkeri kereskedelemellenes magatartásával selygessen lehet arra nézve, hogy személti expedícióját, Ripka kormánybiztosát a közelebbi fővárosi választásoknál győzelemhez segítse.

Terstránszky. A világlajnok Posta, valamint Schenker távollmaradás ellenére s rendkívül érdekes kiadványok lesznek. Az a társaságunk 8-an és 2-án tartják meg ügyműt. Itt is szép listára van kitévés. Gyötesnek Tóth Pétert írták fel.

AUTOMOBIL

× Nemzetközi autómobilkiállítás Budapesten. Májusi nemzetközi autómobilkiállításunk nem volt nagy arányban kezd kibontakozni. A kiállítás rendezőségénél eddig közel 50 hal- és külföldi cég jelentette be részvételét, köztük: a MAG Magyar Fiat, Laurin-Klement, Király Autó, Volvvo Rt., Osztörk Daimler, Apart Rt., Bosch Robert autógyárak, Bötti József, Siemens-Schuckert, Dandula Rt., Puch, Steyr, Hahn Autó és Tarsa, Szilárd Béla, Vacuum Oil, Reimann Gyula-é, stb. A kiállításra való részvételre még folyamatosan újabb és újabb bejelentések érkeznek. Az autótársulat és az autómobilkiállítás végre nálunk sen tekintik csak luxusnak, hanem mint a mai viszonyok egyszerű és korszerűsítés érdekében eszközét s iparunk tényezőjét látják benne. A Balkánon, hel az autómobilizmus gyermekkorát éli, különösen felvezetést nyertek, bár a nemzet, de különösen a francia autógyárak képviselői-ke már mindenütt megértek. Csak példaképpen emlíjük fel, hogy a németországi autógyárak, dacára az elmúlt év krízisének gazdasági viszonyainak, személyi közeleink mégis közel 3000 gépjárműt tud felmutatni, míg nálunk közel 15%-nyi anyagot mutatkoz. Tulajdonképpen fővárosi a kis 4-8 HP-s köcsöknak van melék előadásuknak és mintálms üzemi költségeiknek fogva különösen hívtattak, hogy a közpösztatly, sőt mint Amerikában látjuk, a munkásság közlekedési eszköze válnának.

× Fihus-verseny és a KMAC. Már csak alig két hét választ el az autómobilörökben új slyak emlegetett Fihus-versenytől, melyet az Osztörk Autómobil Club a KMAC-Ceal karöltve rendez. Husvét vasárnap kora reggel indulnak a versenyzők egyrészt Budapestből, másrészt Wienből s aki délután 1 óráig Győrbe befut, megkapja a Fihus-szalagot. A versenysekes április 1-én lesznek s a tekintélyes számú magyar versenyző köztől, csakútk, sokan hozzák majd hazra a művészi Fihus-szalagot. Kevesen tudják, hogy Fihus, Adolf Schaal-nek hívták s az osztörk autómobilizmus kifejezőségein bevadhatatlan érdemeit szerzett. „Im Autómobil durb Ungaru” című könyve kedves megemlékezés háunkon keresztül meglett autókirándulásról.

* Morris Rosenfeld versetnek új fordítója akad. Miskolcon, Dr. Csillag Károly kitűnő átültetésében újra megjelent magyar nyelven a kiváló amerikai költő fájdalmas lírája. Rosenfeld a munka és szegénység költője, ki a napi robot lengőgőz rabságában vágyakozik egy szebb, magasabbrendű életre. A szegénység panaszán kívül a családi élet melegségének és a vallás áhitatának megszólaltatója a költő, akit elnyomottsága nem a forradalom vértpro mezőre ragad, hanem a szerelmet apostóli hangjára tanít. Az új könyv ára 35.000 korona és kaplato a szerzőnél (Dr. Csillag Károly ügyvéd, Miskolc).

HÉTRŐL-HÉTRE

A t. Ház ideközli színtelése miatt némi szélesedé áfított ha az országos politikában. Bár az igaz, hogy annál jobbra a városi politika harcmezője, Wolffék ugyancsak csorogtak a fegyvert s Ripka is kísérletnek mindeik konfliktus. A kormánybiztosat azonban balra kitért. Hiába mozgatt meg elvencelt és holtak, az elvencelt nem hederítők rá, legelőbb a holtak tükre el, hogy a falakra kiragasztott Ripka-plakátok alatt ott szerepeljen a nevük. De még így sem egészen biztos a Ripka dolga, mert a sírok mélyére mégis lát az ember: hátha még ott is megfordulnak a holtak a nagy megfészteltetésől.

Különb a kormánybiztos, úgy látszik, nagy történelmi legendák nyóhán akarja megvívni város-hát híveit. Mert meg nagyon írva, hogy a katalánai csata akkóppen folyt le, hogy amikor már az élők küzdelme alátámasztott, a holtak kellek fel a véres esztakról és tovább folytatták a harcot. Ripka Ferenc aranyözöspont, szélsőségtől mentes, izetlen, szeszitalon politikai ítélőkében is a háztulajdonosi front-harcmezőben kivül csak a holtak fognak részt-venni. Ok azonban kitartanak mellette — mind-halálra!...

Régi közmondás, hogy akinek az Ursten hivatalát adt, ézt is ad hozzá.

A közmondás régi, de azért nem csaphatatlan. Hiszen még az igazság is szokt a sántítani, hát még a közmondások.

Szerény Ripka Ferenc ilyenformán nem nagyon büntet Bethlen kegyelméből nyert várospolitikai vesztéséről. Hiszen kétszázötven nézők nagy hivatalát az. Eddig így volt, hogy sokat kellett küszködni, dolgozni, nagy jelesekkel, talentumokkal kellett ékezködni annak, aki vezér akart lenni. Nem adják még ingyen. Ezenmely politikai vezér egy életet töltött el néző harcokban, amíg vezér lett a közvélemény, a néző jeleséből.

Lám, ez a fránya Bethlen e léren is újítást hozt le. Ezenmely kinevezte Ripkát — vezérnek. Pártvezérnek. Azon mód, ahogy kormányfőtandócságot ér el valaki. Kiváló közgazdász (ezúttal gazdasági) érdemei elismeréséül.

Csakugyan visszatér a régi jó világ! Hej, mert az volt csak a patriarális, aranyos korszak, amikor Magyarországon valamilyen hivatal elnyerése minygyárt a hozzávaló ést is jelentette. Amikor a lecsúszott hótisztviselés magyart az anyafüggés protekció bábuját a vármegyéhez, vagy egyenesen valamilyen miniszteriumban. Nem kellett hozzá más kvalifikáció, mint egy jó ruhát s egy karcos hegy, amely ott állt a csatái név vérén: ez a betű az „V”.

Ezről a régi patriarális korszakról írta valamilyen a komény kiadványok sejtelmét lelkében hordozó, Ifjú Vassonyi Vilmos:

Családos magas hogy a siker,
Ormmára két oldalról jutni fel.
Egyik felől, a lejtős oldalon
Nyugodtan felsételt az Ipsilon
S hol nyaktörés szakad a meredek,
Magasba jutnod arra kell nekold!...

Aktoriban verset is elkövetett a demokrácia ifjú harcosa, ma még keserű prózáit vivja a létköznyeri politikai küzdelemmel. Próza a harc, de költői cöl!

Ripka pedig vezér lett Ipsilon nélkül is, de azért — more patrio. Nem a nyaktörés meredek juttott fel a magasba, hanem a lejtős oldalon. A Bethlen-féle városi politika ezrel pedig csakugyan lejtőre került. Hiába, ma már más idők járnak. A hivatalhoz nem jár minygyárt az és is. Csak cím az, jelleg nélkül.

Seríts szavazatoddal, hogy kifűzhessük a demokrácia lobogóját a városzhárral!

Minden forradalomnak legbiztosabb ellenszere a demokrácia!

SPORT

× Futball. Vasárnapi program: MTK—Törökvs, FTC—Vasas, KAC—BEAC, UTE—BTC.
× Vívás. A Tisza VC könnyen nyerte a II. oszt. kardcsapatbajnokságot a Tisza VC előtt. A NTE III. helyezésé megelapét: negyedik a Bendöriztek AC lett. — Az idény első nagy küzdelme, a MAC jubileári versenyének kardmérkőzése 3-án kezdődik a Nemzeti Lovardában. A döntő 5-én, vasárnap 6 órakor lesz a Szent István Tereület dístornájában. A verseny favoritjai: Garai, Glykás, Pesebauer és

Nyilvános benzintöltő-álemásó

Fővárosi Autóüzem Rt.

SZABADSÁG TER - BAROSS TÉR

V., Erzsébet tér 14.

Előrangú minőség — Kristálytisztán — Teljes súly

Csebfűszerek: 100, 300 és 500 literre

